

Brüssel, 13. juuli 2026
(OR. en)

11821/26

AGRI 585
AGRIFIN 141
AGRIORG 94
DELECT 112

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	10. juuli 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2026) 4713 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., 10.7.2026, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 seoses riikliku abiga veini destilleerimiseks, rohekorjeks ja tootlike viinamarjaistanduste väljajuurimiseks põhjendatud juhtudel kriisiolukordades

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2026) 4713 final.

Lisatud: C(2026) 4713 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 10.7.2026
C(2026) 4713 final

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

10.7.2026,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 seoses riikliku abiga veini destilleerimiseks, rohekorjeks ja tootlike viinamarjaistanduste väljajuurimiseks põhjendatud juhtudel kriisiolukordades

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Liidu veinisektorit mõjutavad sise- ja välisturu struktuuri muutumine ning kliimamuutuste suurenev mõju. Veinitarbimine on liidus viimase kolme kümnendi jooksul vähenenud ja viimastel aastatel näib vähenemistempo kiirenevat. Kui veel mõni aasta tagasi korvasid sisetarbimise vähenemise traditsioonilised eksporditurud, siis nüüd mõjutavad neid negatiivselt nii väheneva tarbimise suundumused kui ka geopoliitiline ebakindlus. Arvestades, et veinisektorit mõjutavad tugevalt kliimamuutused, on ka veini tootmisega seotud prognoose üha keerulisem teha. See on korduvalt põhjustanud turu tasakaalustamatust ja madalaid hindu kogu liidu veiniturul, eelkõige punaste ja roosade veinide osas, kuid see mõju on eri tootmispiirkondades väga erinev.

Selleks et arutada neid probleeme ja teha kindlaks liidu veinisektori ees seisvad võimalused, moodustas komisjon 2024. aastal veinipoliitika kõrgetasemelise töörühma (edaspidi „töörühm“). Töörühm arutas, kuidas paremini toetada sektorit praeguste struktuursete probleemide lahendamisel, näiteks tootmispotentsiaali haldamisel, konkurentsivõime suurendamisel või uute turuvõimaluste väljaselgitamisel, ning esitas mitmeid poliitikasoovitusi, milles konsensuslikult kokku lepidi.

Selleks et nende probleemidega maadlemaid veinitootjaid parimal võimalikul viisil toetada ja võtta töörühma kõige pakilisemad soovitusel üle liidu õigusraamistikku, võeti 2026. aasta veebruaris vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2026/471 (nn veinipakett), mis jõustus 18. märtsil 2026. Sellega on kehtestatud meetmed, et kohandada veinitootmispotentsiaali, hallata veiniturgu ja toetada veinisektorit seda mõjutavate probleemide lahendamisel ning kohandada sektorit vastavalt uutele turusuundumustele suure rahvusvahelise ebakindluse olukorras.

Sellega seoses muudetakse veinipaketiga määruse (EL) nr 1308/2013 artiklit 216, et laiendada nende meetmete kohaldamisala, mille puhul liikmesriigid võivad nõuetekohaselt põhjendatud turukriisijuhtudel anda veinisektoris riiklikku abi, lisades juba olemasolevale destilleerimismeetmele ka rohekorjetoetuse ja tootlike viinamarjaistanduste vabatahtliku väljajuurimise toetuse. Komisjonile on antud õigus täiendada kõnealust artiklit ning kehtestada eeskirjad kõnealuse riikliku abi üldiste rahastamiskõlblikkuse tingimuste ja prioriteetsuskriteeriumide kohta, samuti õigus määrata kindlaks turuolukord, kui sellised meetmed on põhjendatud, ning eeskirjad selle kohta, kuidas hinnata sellise abi summat ja kehtestada eeskirjad abi sidususe kohta muude ühise põllumajanduspoliitika toetusmeetmetega.

Kooskõlas nende volitustega on käesoleva delegeeritud määruse eesmärk näha ette vajalikud eeskirjad, et hõlbustada sellise riikliku abi heakskiitmist komisjoni poolt ja rakendamist liikmesriikides, tagades samal ajal võrdsed tingimused eri liikmesriikide tootjatele ja ettevõtjatele ning vältides võimalikke konkurentsimoontusi ELi turul.

Pidades silmas vajadust, et järgmisel turustusaastal peavad liikmesriigid rakendama määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 216 sätestatud uusi meetmeid, mis nõuavad käesoleva delegeeritud määrusega kehtestatud eeskirju, tuleks see vastu võtta võimalikult kiiresti, et tagada selle jõustumine enne 1. augustit 2026 pärast kaasseadusandjate ettevaatavat kontrolli.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Ühise turukorraldusega tegeleva põllumajandusturgude eksperdirühmaga konsulteeriti 21. aprillil ja 9. juunil 2026. aastal ning konsultatsiooni olid kaasatud eksperdid kõigist 27 liikmesriigist. Konsultatsioonide käigus avaldati laialdast toetust delegeeritud määruse eelnõu.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Delegeeritud õigusakt põhineb määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 216 lõikel 4. Õigusakt tuleks vastu võtta määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 227 kohase menetluse teel.

Artiklites 1 ja 2 sätestatakse määruse reguleerimisala ja esitatakse selle rakendamiseks vajalikud konkreetsed mõisted.

Artiklis 3 sätestatakse üldised rahastamiskõlblikkuse tingimused ja asjaolud, mille alusel määratakse kindlaks turuolukord, milles riiklik abi rohekorje ja destilleerimise eest võib olla põhjendatud, ning sellise abi maksimumsummade arvutamine.

Artiklis 4 sätestatakse üldised rahastamiskõlblikkuse tingimused ja asjaolud, mille alusel määratakse kindlaks, kas esineb turu struktuuriline tasakaalustamatus, mille puhul riiklik abi tootlike viinamarjaistanduste väljajuurimise eest võib olla põhjendatud, ning sellise abi maksimumsummade arvutamine.

Artiklis 5 kehtestatakse mõned eeskirjad, et tagada veinisektori eri toetusmeetmete sidusus ja eelkõige vältida olukorda, kus rohekorje ja destilleerimine muutuvad korduvaks turuväljundiks nende veinide puhul, mis turul kohta ei leia.

Artiklis 6 määratakse kindlaks kord, mida tuleb järgida, ja teave, mille liikmesriigid peavad esitama, kui nad taotlevad komisjonilt heakskiitu riikliku abi andmiseks rohekorje, destilleerimise või viinamarjaistanduste väljajuurimise jaoks veinisektoris.

Artiklis 7 kehtestatakse teavitamisnõuded, mida liikmesriigid peavad täitma.

Artiklis 8 sätestatakse määruse jõustumine, võttes nõuetekohaselt arvesse pakilist vajadust anda liikmesriikidele võimalus neid meetmeid viivitamata rakendada.

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

10.7.2026,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 seoses riikliku abiga veini destilleerimiseks, rohekorjeks ja tootlike viinamarjaistanduste väljajuurimiseks põhjendatud juhtudel kriisiolukordades

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007,¹ eriti selle artikli 216 lõiget 4 ning artikleid 223 ja 227,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2026/471² on kehtestatud mitu meetet, et kohandada veiniproduktide turu, hallata veiniturgu ja toetada veinisektorit seda mõjutavate eri probleemide lahendamisel ning kohandada sektorit vastavalt uutele turusuundumustele suure rahvusvahelise ebakindluse olukorras. Muu hulgas laiendati määrusega (EL) 2026/471 määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 216 kohaldamisala. Lisaks veini destilleerimisele võivad liikmesriigid nüüd taotleda komisjoni heakskiitu riiklikule abile rohekorje jaoks ja tootlike viinamarjaistanduste vabatahtliku väljajuurimise jaoks teatavatel tingimustel kriisiolukordades. Komisjonile on antud õigus täiendada kõnealust artiklit ning kehtestada eeskirjad sellise riikliku abi üldiste rahastamiskõlblikkuse tingimuste ja prioriteetsuskriteeriumide kohta, samuti õigus määrata kindlaks turuolukord, milles sellised meetmed on põhjendatud, ning kõnealuse abi arvutamise meetod ja kehtestada eeskirjad abi sidususe kohta muude ühise põllumajanduspoliitika toetusmeetmetega.
- (2) Sellega seoses on asjakohane määrata kindlaks tingimused, millal esineb kriisiolukord, kui liikmesriigid võivad taotleda heakskiitu riikliku abi andmiseks destilleerimise, rohekorje ja tootlike viinamarjaistanduste väljajuurimise jaoks, samuti see, missuguse veinikategooria ja mis värvusega veini suhtes selliseid meetmeid võib kohaldada.
- (3) Veini destilleerimise ja rohekorje eesmärk on vastavalt kas kõrvaldada turult ülemäärane veinikogus või vältida sellise veini tootmist enne saagikoristust. Kuigi need meetmed on asjakohased olukordades, kus veiniturgu mõjutab konjunktuurne ülepakkumine, mis tekitab või ähvardab tekitada turuhäireid, on tootlike viinamarjaistanduste alalise väljajuurimise eesmärk vähendada pakkumise ja nõudluse tasakaalustamatust turul. Seepärast peavad kriteeriumid, mille alusel tehakse kindlaks turutingimused, mis õigustavad selliste meetmete jaoks antava riikliku abi

¹ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. veebruari 2026. aasta määrus (EL) 2026/471, millega muudetakse määrusi (EL) nr 1308/2013, (EL) nr 251/2014 ja (EL) 2021/2115 teatavate turureeglite ja valdkondlike toetusmeetmete kohta veinisektoris ja aromatiseeritud veiniproduktide puhul ning määrust (EL) 2024/1143 piiritusjookide teatavate märgistamisreeglite kohta (ELT L, 2026/471, 26.2.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2026/471/oj>).

heakskiitmist, kajastama ühelt poolt konjunktuurset ülepakkumist turul lühikese ja keskpika aja jooksul ning teiselt poolt turu pikaajalist struktuurilist tasakaalustamatust. Seetõttu tuleb sellise riikliku abi heakskiitmist õigustavate turutingimuste kindlakstegemise kriteeriumid määrata veini destilleerimise ja rohekorje puhul ning tootlike viinamarjaistanduste alalise väljajuurimise puhul kindlaks erinevalt. Võttes arvesse liidu veinituru suurt killustatust, on asjakohane lubada liikmesriikidel kohaldada meetmeid asjakohases geograafilises piirkonnas ja turukriisist mõjutatud veinitüüpide suhtes. Seepärast on asjakohane lubada, et liikmesriikide kindlaksmääratud meetmeid võib kohaldada piirkonna või riigi tasandil ühe või mitme veinikategooria ning ühe või mitme värvusega veini suhtes.

- (4) Samuti on asjakohane kehtestada põhilised rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid sõltuvalt meetme sisust. Viinamarjaistandusi üksnes veini tootmiseks harivad viinamarjakasvatavad võivad teatavatel tingimustel saada riiklikku abi rohekorje ja tootlike viinamarjaistanduste väljajuurimise jaoks, samas kui teised veini tootvad, turustavad või destilleerivad ettevõtjad võivad saada riiklikku abi veini destilleerimise jaoks. Sellega seoses on veini destilleerimise puhul oluline, et kui abisaajad ei ole veinitootjad, tagavad liikmesriigid, et riiklikust abist tulenev majanduslik kasu kanduks üle veinitootjatele. Liidu veinipoliitika järjepidevuse tagamiseks tuleks vältida olukorda, et ilma loata rajatud viinamarjaistandusi harivad viinamarjakasvatavad saavad kasu väljajuurimisest või rohekorjest. Samasugustel poliitika sidususe põhjustel võib destilleerimiseks makstavast riiklikust abist saada kasu üksnes selliste veinide puhul, mis vastavad asjakohastele liidu õiguslikele nõuetele ja tingimustele, sealhulgas kaitstud päritolunimetusega või kaitstud geograafilise tähisega veinide suhtes kohaldatavatele nõuetele, kui see on asjakohane.
- (5) Selleks et tagada eri liikmesriikide veinitootjatele võrdsed tingimused ja vältida konkurentsimoonutusi, on asjakohane kindlaks määrata asjaolud, mida liikmesriigid peaksid arvesse võtma rohekorje, veini destilleerimise ja tootlike viinamarjaistanduste väljajuurimise jaoks saadava riikliku abi maksimumsumma arvutamisel.
- (6) Vältimaks olukorda, kus rohekorje ja veini destilleerimine muutuvad tavapäraseks turuväljundiks selliste veinide puhul, mis pärinevad turu struktuurilisest tasakaalustamatusest mõjutatud piirkondadest, on asjakohane, et neid meetmeid kohaldavad liikmesriigid tegeleksid järjekindlalt ka sellise struktuurilise tasakaalustamatuse põhjustega. Seepärast peaksid uued rohekorje- ja destilleerimisload sõltuma üheaegselt nii tootlike viinamarjaistanduste vabatahtliku väljajuurimise kohaldamisest kui ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115³ artikli 58 lõike 1 teises lõigus sätestatud tingimuste kehtivusest ümberkorraldus- ja muutmissekkumiste rakendamise korral. Nende tingimuste eesmärk on vältida olukorda, kus ümberkorraldamise ja muutmisega seotud sekkumismeedmed aitavad suurendada saagikust piirkondades, mida juba mõjutab turu struktuuriline tasakaalustamatus.
- (7) Selleks et tagada käesolevas määruses osutatud riikliku abi taotlemise süsteemi nõuetekohane toimimine ja ühtlustatud lähenemisviis, on asjakohane kehtestada teatavad nõuded teabe kohta, mille liikmesriigid peavad komisjonile esitama, et põhjendada oma heakskiidutaotlust, ning on asjakohane näha ette konkreetsed

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

teavitamismõuded meetmete tõhusa rakendamise kohta konkreetse aastase tähtaja jooksul.

- (8) Võttes arvesse veinisektori praegusi probleeme, on vaja anda liikmesriikidele võimalus rakendada käesoleva määrusega ette nähtud meetmeid järgmisel turustusaastal. Seepärast peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad, millega täiendatakse määrust (EL) nr 1308/2013 seoses riikliku abi heakskiitmise taotlustega, mille liikmesriigid võivad kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 216 esitada veini destilleerimiseks, rohekorjeks ja tootlike viinamarjaistanduste väljajuurimiseks põhjendatud juhtudel turukriisi korral veinisektoris.
2. Käesolevas määruses on sätestatud kriteeriumid, mille alusel teevad liikmesriigid kindlaks sellise turukriisi esinemise, mis õigustab lõikes 1 osutatud riikliku abi andmist, samuti üldised rahastamiskõlblikkuse tingimused ja liikmesriikide antava riikliku abi maksimumsummade arvutamise eeskirjad.
3. Käesoleva määrusega on ka ette nähtud teatavad nõuded seoses sidususega ühes ja samas tootmispiirkonnas antava riikliku abi ja ühise põllumajanduspoliitika raames veinisektorile ette nähtud muude toetusmeetmete vahel.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - 1) „destilleerimine“ – veini kõrvaldamine määruse (EL) nr 1308/2013 VII lisa II osa punktis 1 kindlaks määratud viisil täieliku destilleerimise teel toorpiirituseks, mille alkoholisisaldus on vähemalt 92 mahuprotsenti;
 - 2) „rohekorje“ – määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 3 punkti 5 alapunktis c määratletud tegevus;
 - 3) „väljajuurimine“ – määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 145 osutatud registrisse kantud viinamarjaistanduse teatava ala kõigi viinapuude täielik väljajuurimine ja eemaldamine;
 - 4) „veinikategooria“ – päritolunimetusega kaitstud vein, geograafilise tähisega kaitstud vein või geograafilise tähiseta vein;
 - 5) „veini värvus“ – punane, roosa või valge vein.

Artikkel 3

Veini destilleerimine ja rohekorje põhjendatud juhtudel kriisiolukordades

1. Vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 216 lõikele 2 võivad liikmesriigid, sõltuvalt komisjoni heakskiidust, anda põhjendatud juhtudel kriisiolukordades riiklikku abi veini destilleerimiseks ja rohekorjeks käesolevas määruses sätestatud tingimustel. Selline riiklik abi peab olema proportsionaalne, nõuetekohaselt põhjendatud ning suunatud kriisiolukorrast mõjutatud veinidele ja tootmispiirkondadele kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2. Destilleerimist ja rohekorjet võib rakendada riigi või piirkonna tasandil ühe või mitme veinikategooria ja veini värvuse puhul.
2. Kriisiolukorra esinemise kindlakstegemiseks tõendab lõikes 1 osutatud meetmete jaoks riiklikku abi kasutada sooviv liikmesriik, et riigi või piirkonna tasandil esineb rahastamiskõlblike veinide kategooriate ja veini värvuste puhul, nagu on asjakohane, kas üks järgmine või mitu järgmist turuolukorda:
 - (a) viimaste saadaolevate veinivarude oluline suurenemine tootmistasandil, kui võrrelda varusid viie eelmise turustusaasta sama perioodi keskmise veinivaruga või alternatiivselt viie eelmise turustusaasta keskmise veinivaruga, mille arvutamisel on välja jäetud suurim ja väikseim kogus;
 - (b) veini keskmise turuhinna oluline vähenemine tootmistasandil viimasel kuuel kuul, kui võrrelda hinda viie eelmise turustusaasta sama perioodi keskmise turuhinnaga või alternatiivselt viie eelmise turustusaasta turuhinnaga, mille arvutamisel on välja jäetud kõrgeim ja madalaim hind;
 - (c) veini kogumüügi oluline vähenemine turul jooksva turustusaastal ja tootmistasandil, kui võrrelda asjaomast müüki viie eelmise turustusaasta sama perioodi keskmise kogumüügiga või alternatiivselt viie eelmise turustusaasta keskmise kogumüügiga, mille arvutamisel on välja jäetud suurim ja väikseim kogumaht, ning tingimusel, et selline vähenemine ei tulene tootmise vähenemisest.
3. Rohekorje puhul vastavad lõikes 1 osutatud riikliku abi saamise tingimustele need viinamarjakasvatajad, kelle põllumajanduslikku majapidamisse kuuluvad üksnes sellised istandusalad, millel on liidu ja siseriiklikele õigusaktidele vastav istutusluba, ning destilleerimise puhul veini tootvad või turustavad füüsilised või juriidilised isikud, veinitootjate organisatsioonid või nende liidud, kahe või enama veinitootja liidud või viinamarjasaaduste destilleerijad.

Kui destilleerimismetmest kasu saaja ei ole veinitootja, tagab asjaomane liikmesriik, et meetmest saadav majanduslik kasu kanduks üle asjaomastele veinitootjatele.
4. Rohekorje puhul ei tohi riikliku abi maksimumsumma hektari kohta olla suurem kui järgmiste elementide summa:
 - (a) toorete viinamarjakobarate täieliku eemaldamise või hävitamise otsesed kulud, mille liikmesriik määrab kindlaks tüüpiliste standardkulude alusel;
 - (b) hüvitissumma, mis ei ületa 50 % samas piirkonnas viimase kolme turustusaasta jooksul toodetud viinamarjade keskmisest väärtusest, mis arvutatakse viinamarjade keskmise saagikuse alusel rahastamiskõlbliku veini kategooriate ja veini värvuste puhul asjaomases geograafilises piirkonnas ning millest on maha arvatud keskmised saagikoristuskulud samas piirkonnas, ning
 - (c) tegevuse edendamise kulude summa, mis ei tohi olla suurem kui 20 % nende kahe väärtuse summast.

5. Destilleerimiseks abikõlbliku veini hektoliitri kohta antava riikliku abi maksimumsumma ei tohi olla suurem kui järgmiste elementide summa:
 - (a) veini destilleerimisega seotud kulud, mida liikmesriik hindab tüüpiliste standardkulude alusel;
 - (b) hüvitissumma, mis abikõlblike veinikategooriate ja veini värvuste puhul ning meetme geograafilises kohaldamisalas ei ületa 50 % viimase kuue kuu keskmisest turuhinnast, ning
 - (c) tegevuse edendamise kulude summa, mis ei tohi olla suurem kui 20 % nende kahe väärtuse summast.
6. Käesoleva määruse kohaselt destilleerimiseks abikõlblik vein peab olema pärit liidust ja vastama liidus turustamise nõuetele ning asjakohasel juhul ka kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähisega veinide tootespetsifikaadile.

Artikkel 4

Tootlike viinamarjaistanduste väljajuurimine põhjendatud juhtudel kriisiolukordades

1. Kui komisjon on riikliku abi määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 216 lõike 2 kohaselt heaks kiitnud, võivad liikmesriigid, kes peavad kõnealuse määruse artiklis 145 osutatud istandusregistrit, anda seda abi tootlike viinamarjaistanduste vabatahtlikuks väljajuurimiseks oma territooriumil käesolevas määruses sätestatud tingimustel. Selline riiklik abi peab olema proportsionaalne, liikmesriikide poolt nõuetekohaselt põhjendatud ning suunatud turu struktuurilisest tasakaalustamatusest mõjutatud veinidele ja tootmispiirkondadele kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2. Väljajuurimist võib rakendada riigi või piirkonna tasandil nende konkreetsete piirkondade või viinamarjaistanduste puhul, kus toodetakse üht või mitut kategooriat ja ühe või mitme värvusega veini.
2. Turu struktuurilise tasakaalustamatuse kindlakstegemiseks tõendab lõikes 1 osutatud meetme jaoks riiklikku abi kasutada sooviv liikmesriik, et riigi või piirkonna tasandil esineb rahastamiskõlblike viinamarjaistanduste toodetud veini kategooriate ja veini värvuste puhul, nagu on asjakohane, üks järgmistest turuolukordadest:
 - (a) viimase viie turustusaasta hinnanguliste keskmiste lõplike veinivarude oluline suurenemine, kui võrrelda viimase kümne turustusaasta hinnanguliste keskmiste lõplike veinivarudega. Hinnanguliste veinivarude kasv viimasel viiel turustusaastal on samuti märkimisväärselt suurem kui keskmise veinitoodangu kasv eelmisel kümnel turustusaastal samal võrdlusperioodil.

Turustusaasta hinnangulised lõplikud veinivarud tähendavad kõnealuse turustusaasta tegelikke lõplikke veinivarusid, millele on liidetud veinikogused, mis on samal turustusaastal turult kõrvaldatud siseriikliku või liidu destilleerimis- või rohekorjemeetme alusel. Rohekorjega kõrvaldatud veinikoguse arvutamiseks teisendatakse rohekorjeala ümber veinikoguse ekvivalendiks vastavalt keskmisele saagikusele samal aastal samas geograafilises piirkonnas, kus rohekorjet on kasutatud;
 - (b) aastane veinitoodang on oluliselt suurem kui viimase viie turustusaasta jooksul vähemalt kolmel aastal tootmistasandil aastast müüdud veinikogused;
 - (c) viimase viie turustusaasta jooksul on esinenud vähemalt üks artikli 3 lõikes 2 osutatud turuolukord vähemalt kolmel turustusaastal;

- (d) viinamarjaistanduste keskmise aastase tulususe oluline vähenemine hektari kohta viimase kümne turustusaasta jooksul, arvatuna põllumajandussektori majandusanalüüsis kasutatud standardmeetodiga.
3. Tootlike viinamarjaistanduste väljajuurimise puhul vastavad riikliku abi saamise tingimustele need viinamarjakasvatajad, kelle põllumajanduslikku majapidamisse kuuluvad üksnes sellised istandusalad, millel on liidu ja siseriiklikele õigusaktidele vastav istutusluba.
4. Rahastamiskõlblikud on üksnes sellised viinamarjaistandused, mida on abitaotluse esitamise ajaks koristatud vähemalt üks kord jooksva ja kahe eelneva turustusaasta jooksul, tingimusel et asjaomane saagideklaratsioon on esitatud asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele.
5. Viinamarjaistandused, mille suhtes kohaldati eelneval viiel eelarveaastal Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 artikli 58 lõike 1 esimese lõigu punkti a alusel toetatavat ümberkorraldamist ja muutmist, ei ole riikliku väljajuurimisabi kõlblikud.
6. Tootliku viinamarjaistanduse väljajuurimiseks antava riikliku abi maksimumsumma hektari kohta ei tohi olla suurem kui järgmiste elementide summa:
- (a) otsesed väljajuurimiskulud, mille liikmesriik kehtestab tüüpiliste standardkulude alusel, ning
 - (b) hüvitissumma, mis ei ületa 100 % ühe aasta jooksul saamata jäänud tulust ja on kehtestatud samal tasemel kui liikmesriigi poolt määruse (EL) 2021/2115 artikli 59 lõike 1 kolmanda lõigu punkti b kohaldamisel kindlaks määratud iga-aastane saamata jäänud tulu.
7. Teavet nende maatükkide kohta, kust viinamarjaistandus on välja juuritud lõikes 1 osutatud riikliku abi toel, sealhulgas teavet maatüki väljajuurimise aasta ja abisaaja kohta, hoitakse määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 145 osutatud istandusregistris vähemalt kümme turustusaastat pärast väljajuurimist.

Artikkel 5

Sidusus muude toetusmeetmetega

Liikmesriikides, kus vastavalt artiklile 3 on juba rakendatud riiklikku abi destilleerimise või rohekorje eest kolmel või enamal turustusaastal viie eelmise turustusaasta jooksul samas geograafilises piirkonnas ning samade veinikategooriate ja veini värvuste puhul, kiidetakse riikliku abi kasutamine täiendava aasta jooksul sama geograafilise piirkonna ja asjaomaste veinide puhul heaks tingimusel, et liikmesriigid võtavad vastu järgmised meetmed:

- (a) nad annavad riiklikku abi tootlike viinamarjaistanduste väljajuurimiseks kooskõlas artikliga 4 või lisavad oma ÜPP strateegiakavva määruse (EL) 2021/2115 artikli 58 lõike 1 esimese lõigu punktis o osutatud alalise väljajuurimise vähemalt kahel järgmisel turustus- või eelarveaastal ning
- (b) määruse (EL) 2021/2115 artikli 58 lõike 1 esimese lõigu punkti a kohase sekkumise korral sätestavad nad ÜPP strateegiakavas artikli 58 lõike 1 teises lõigus märgitud konkreetsete agronoomilised, viinamarjakasvatustlikud või muud liiki tingimused.

Artikkel 6

Heakskiitmistaotlus

Liikmesriigid, kes soovivad kasutada artiklis 1 osutatud riikliku abi andmise võimalust, esitavad komisjonile heakskiitmiseks taotluse, mis asjaomaseid geograafilisi piirkondi, veinikategooriaid ja veini värvusi hõlmava iga meetme kohta peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- destilleerimise ja rohekorje korral:
 - (a) meetme geograafiline ulatus, veinikategooriad ja veini värvused või selliseid veine tootvad viinamarjaistandused, mille suhtes meetet vajaduse korral kohaldatakse;
 - (b) mis tahes täiendavad rahastamiskõlblikkuse tingimused ja võimalikud prioriteetsuskriteeriumid, mis riigi tasandil on veini, viinamarjaistanduste ja abisaajate suhtes kehtestatud;
 - (c) meetme kestus, sealhulgas selle algus- ja lõppkuupäev;
 - (d) artikli 3 lõike 2 punktides a, b ja c osutatud turutingimuste esinemist tõendav asjakohane teave;
 - (e) destilleerimiseks abikõlbliku veini eeldatav kogus või eeldatav rohekorjekõlblik pindala;
 - (f) prognoositav kogueelarve ja riikliku abi maksimumsumma destilleeritud veini hektoliitri või rohekorje hektari kohta;
- tootlike viinamarjaistanduste väljajuurimise korral:
 - (a) meetme geograafiline ulatus ning veinikategooriad ja veini värvused;
 - (b) mis tahes täiendavad rahastamiskõlblikkuse tingimused ja võimalikud prioriteetsuskriteeriumid, mis on viinamarjaistanduste ja abisaajate suhtes riigi tasandil kehtestatud;
 - (c) meetme kestus, sealhulgas selle algus- ja lõppkuupäev;
 - (d) artikli 4 lõike 2 punktides a, b, c ja d osutatud turutingimuste esinemist tõendav asjakohane teave;
 - (e) väljajuuritavate viinamarjaistanduste eeldatav pindala ja sellega samaväärne võimalik veiniproduktimaht;
 - (f) prognoositav kogueelarve ja riikliku abi maksimumsumma hektari kohta.

Artikkel 7

Teated

1. Liikmesriigid, kelle puhul on artiklis 1 osutatud riikliku abi taotlused heaks kiidetud, teatavad komisjonile 30. septembriks eelmise turustusaasta kohta, mille suhtes seda abi kohaldatakse:
 - (a) turult kõrvaldatud veinikogused artikli 3 kohaselt rakendatud iga destilleerimismeetme kohta veinikategooriate ja veini värvuste kaupa ning

veinist toodetud alkoholi tarnitud ja destilleeritud kogused ning vastav makstud riikliku abi summa;

- (b) pindalad, mis on saanud riiklikku abi rohekorjeks vastavalt artiklile 3, veinikategooriate ja veini värvuste kaupa, ning vastav riikliku abi summa;
- (c) pindalad, mis on saanud riiklikku abi viinamarjaistanduste väljajuurimiseks vastavalt artiklile 4, veinikategooriate ja veini värvuste kaupa, ning vastav riikliku abi summa.

2. Lõikes 1 osutatud teated komisjonile edastatakse vastavalt komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2017/1183⁴.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10.7.2016

Komisjoni nimel

president

Ursula VON DER LEYEN

⁴ Komisjoni 20. aprilli 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/1183, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) nr 1307/2013 ja (EL) nr 1308/2013 seoses komisjonile edastatava teabe ja dokumentidega (ELT L 171, 4.7.2017, lk 100; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1183/oj).